

ارزیابی تاثیر کنه کش جدید انویدور در مقایسه با سایر سموم کنه کش علیه کنه زنگار مرکبات در غرب استان مازندران

مسعود اربابی (۱)، صائب جوادی (۲)، محمد ابراهیم جعفری (۳)
 (۱) بخش تحقیقات جانورشناسی کشاورزی، موسسه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی
 (۲) آزمایشگاه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی خشکه داران
 (۳) مرکز تحقیقات کشاورزی ساری

کنه زنگار مرکبات (*Citrus rust mite*) (*Phyllocoptura oleivora*) از آفات مهم این میزبان در ایران و جهان می باشد و امروزه بخش وسیعی از سطح ۸۵ هزار هکتار باغات مرکبات استان مازندران در دفعات توسط کنه کش ها علیه این آفت مبارزه می شود. کنه کش جدید انویدور (*Envidor SC 240*) از گروه *tetronic acid* در دزهای ۰/۱، ۰/۱۸ و ۰/۲۷ در هزار سی سی اب علیه سه فرم جمعیت کنه زنگار مرکبات (مراحل نابالغ، بالغ و بالغ و نابالغ) و روی پوست پرتقال رقم تامسون در مقایسه با سایر سموم کنه کش مجاز در دو منطقه تنکابن و چالوس در سال ۱۳۸۲ مورد مطالعه قرار گرفت. طرح آماری بلوکهای کامل تصادفی در هفت تیمار (سه تیمار از دزهای مختلف انویدور، ورتی مک ۱،۸ درصد ای سی (Abamectin) سان مایت ۲۰ درصد دابلیویی (Pyridaben)، اورتوس ۵ درصد اس سی (Fenproximate) و تیمار شاهد بصورت اب پاشی انتخاب گردیدند. زمان محلولپاشی با مشاهده حداقل میانگین تعداد یک کنه یا بیشتر از مراحل فعال در سطح یک سانتی متر مربع پوست میوه پرتقال همراه با حداقل ۵۰ درصد آلودگی میوه های جمع آوری شده به جمعیت کنه زنگار مرکبات انتخاب و اقدام شد. شمارش جمعیت کنه های زنده در نوبت های یک روز قبل از سم پاشی، ۰، ۳، ۷، ۱۴ و ۲۵ روز بعد از سم پاشی و با استفاده میکروسکوپ تشریحی انجام گرفت. درصد تلفات جمعیت کنه برای داده های جمع آوری شده از هر تیمار توسط فرمول هندروسوز، - تیلتون محاسبه گردید. برای تجزیه و تحلیل میانگین داده ها، از آنالیز واریانس ساده و مرکب و توسط نرم افزار SAS و برای مقایسه درصد تاثیر تیمارها از آزمون چند دامنه ای دانکن استفاده شد. نتایج درصد تلفات کنه مراحل نابالغ کنه زنگار مرکبات در کلیه تیمارها نسبت به دو مرحله دیگر زندگی کنه در سطح یک درصد معنی دار و بیشتر بود. اختلاف تاثیر بین کمترین (۳۴۵، ۸۹ درصد) و بیشترین (۲۴۸، ۹۸ درصد) تاثیر دزهای انویدور در حدود ۹ درصد و بیشترین درصد تلفات مراحل نابالغ کنه زنگار مرکبات برای دز ۰/۲۷ درصد انویدور بدست آمد و گروه A آزمون دانکن قرار گرفت. همچنین دز ۰/۲۷ درصد بیشترین تلفات را روی دو مرحله دیگر زندگی کنه به ترتیب با مقدار ۹۲/۴۴ و ۹۷/۵۱ درصد در مقایسه با دزهای ضعیف تر انویدور بوجود آورد. تاثیر کلی انویدور دز ۰/۲۷ در مقایسه با سایر تیمارها فقط نسبت به اورتوس نیم در هزار قدری کمتر ملاحظه شده ولی هر دو تیمار در گروه A آزمون دانکن قرار گرفتند.

چهارمین کنگره علوم باغبانی ایران، آبان ماه ۱۳۸۴ / ۹۹

تأثیر مرکب تیمارها در نوبت‌های مختلف نمونه برداری تأثیر افزایش ازدیادی در نوبت‌های بعدی را تا ۲۵ روز نشان داد. تأثیر منطقه ای تیمارها در چالوس (۲۴، ۹۲ درصد) نسبت به تنکابن (۸۳/۱ درصد) بیشتر و در گروه A قرار گرفت. نتایج این مطالعه معلوم نمود دز ۰/۲۷ انویدور با کمترین دز مصرفی سم مطالعه شده تا کتون در کشور قابلیت لازم برای کنترل موثر و پایدار کنه زنگار مرکبات را در استانهای حاشیه دریای خزر دارد.